

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell- Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.

Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Havsgränsavtalet ratificerat

Trots att avtalet mellan Östtimor och Australien om havsgränsen länderna emellan undertecknades redan den 6 mars 2018 så har det inte ratificerats förrän den 30 augusti i år.

Det var alltså på 20-årsdagen av folkomröstningen om självständighet den 30 augusti 1999 som havsgränsavtalet trädde i kraft.

Avtalet är av utomordentligt stor betydelse för Östtimor förutsatt att gasfältet Greater Sunrise, med en stor reserv av naturgas, exploateras. Det innebär nämligen att en större andel av intäkterna från fältet kommer Östtimor till del, 70 % om gasen landas och behandlas i Östtimor och 80 % om det sker i Australien.

I Östtimor antog ministerrådet den 8-9 juli ett helt paket av lagändringar, bland annat för petroleumfonden, för att möjliggöra ratificeringen av avtalet. Parlamentet sköt upp starten på sin sommarledighet från den 15 juli till den 15 augusti för att kunna behandla paketet. Fretilin opponerade sig mot hela paketet. La'o Hamutuk, till delar av paketet och beskrev sina invändningar mot ändringarna i lagarna om petroleumfonden och petroleumaktiviteter i ett brev till parlamentskommitté C. Parlamentet godkände paketet den 23 juli med 42 röster mot 23. Hela paketet med lagändringar skickades till presidenten för underskrift som låter ändringarna träda i kraft trots att det är tveksamt om presidentens godkännande behövs för alla ändringarna. La'o Hamutuk och andra organisationer bad presidenten att lägga in sitt

veto mot lagändringarna. Presidenten valde dock att godkänna samtliga lagändringar.

I Australien öppnades ett nyvalt parlament den 2 juli. Den 4 juli lade den australiska koalitionsregeringen under premiärminister Scott Morrison förslag på lagändringar nödvändiga för ratificeringen. De antogs den 25 och 29 juli av representanthuset respektive senaten.

Östtimor har den 28 augusti tecknat 5 nya och ändrade driftavtal med petroleumbolag och därmed är förutsättningarna för ratificering av havsgränsavtalet klara. Australien har också avslutat övergångsarrangemang för att förverkliga havsgränsavtalet.

Östtimor och Australien har kommit överens om utbyte av skatteinformation samt skrivit på två memoranda om samarbete i olje- och gasfrågor.

Med alla dessa åtgärder är det klart för utväxling av noter som bekräftar att avtalet trätt i kraft, ratificerats, den 30 augusti.

Tommy Pollák

Källor: La'o Hamutuk: Updates on Boundary Treaty ratification

Gemensamt pressmeddelande Östtimor och Australien om *Memorandum of Understanding and Cooperation Agreement between Timor-Leste and Australia* 2019-08-31.